

KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG CỦA SINGAPORE VÀ HÀM Ý ĐỐI VỚI VIỆT NAM**Nguyễn Thị Hồng Tâm^{1*}, Lê Việt Dũng¹**¹Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới – Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Việt Nam**Tác giả liên hệ: tamnguyenhong611@gmail.com***TÓM TẮT**

Singapore được xem là hình mẫu tiêu biểu về phát triển du lịch bền vững, quốc gia này đã thành công trong việc cân bằng giữa phát triển kinh tế và bảo vệ các giá trị văn hóa, tự nhiên, đồng thời tạo ra một hệ sinh thái du lịch hiện đại, thu hút du khách quốc tế. Những bài học từ Singapore mang lại nhiều giá trị thiết thực cho Việt Nam, đặc biệt trong bối cảnh Việt Nam đang định hướng ngành du lịch trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, phát triển bền vững trên nền tảng tăng trưởng xanh và bao trùm đến năm 2030. Bài viết này sẽ tập trung phân tích các kinh nghiệm nổi bật trong phát triển du lịch bền vững của Singapore. Trên cơ sở đó, bài viết sẽ đưa ra các hàm ý cụ thể và khả thi để Việt Nam áp dụng, giúp định hướng chiến lược phát triển du lịch bền vững một cách hiệu quả và phù hợp với điều kiện thực tế của đất nước.

Từ khóa: *Du lịch bền vững, Kinh nghiệm Singapore, Phát triển du lịch*

SINGAPORE'S EXPERIENCE IN SUSTAINABLE TOURISM DEVELOPMENT AND IMPLICATIONS FOR VIETNAM**ABSTRACT**

Singapore is considered a prime example of sustainable tourism development. The country has successfully balanced economic growth with the preservation of cultural and natural values, while also creating a modern tourism ecosystem that attracts international visitors. The lessons from Singapore offer practical value for Vietnam, especially as the country aims to position tourism as a key economic sector and pursue sustainable development based on green and inclusive growth by 2030. This article focuses on analyzing Singapore's outstanding experiences in sustainable tourism development. Based on these insights, the paper proposes specific and feasible implications for Vietnam, helping to guide the strategic direction of sustainable tourism development in a way that is effective and appropriate to the country's actual conditions.

Keywords: *Sustainable tourism, Singapore's experience, Tourism development*

Ngày nhận bài: 03/01/2025 Ngày nhận bài sửa: 20/05/2025 Ngày duyệt đăng bài: 10/08/2025

1. MỞ ĐẦU

Trong bối cảnh nền kinh tế toàn cầu đang phục hồi mạnh mẽ sau những biến động trong thập kỷ qua, ngành du lịch đã đối mặt với nhiều thách thức lớn, từ biến đổi khí hậu đến sự thay đổi trong hành vi tiêu dùng. Dù từng chịu ảnh hưởng nặng nề bởi các yếu tố như đại dịch và suy thoái kinh tế, đây lại chính là cơ hội để định

hình lại chiến lược phát triển du lịch theo hướng bền vững hơn. Sự gia tăng nhận thức toàn cầu về bảo vệ môi trường và nhu cầu ngày càng cao đối với các sản phẩm, dịch vụ du lịch thân thiện với thiên nhiên đã thúc đẩy các quốc gia chuyển đổi mô hình phát triển ngành du lịch. Du lịch bền vững không chỉ là một xu hướng mà đã trở thành một yêu cầu tất yếu, đóng vai trò như giải pháp chiến lược để đảm

bảo tăng trưởng lâu dài và củng cố lợi thế cạnh tranh trên thị trường quốc tế.

Theo định nghĩa của Tổ chức Du lịch Thế giới (UNWTO), du lịch bền vững là việc phát triển ngành du lịch mà vẫn đảm bảo bảo tồn tài nguyên môi trường, duy trì đa dạng sinh học, tôn trọng và gìn giữ văn hóa bản địa, đồng thời đáp ứng nhu cầu của du khách và đóng góp vào phát triển kinh tế địa phương. Mô hình này được xây dựng dựa trên ba trụ cột chính: kinh tế, môi trường, và văn hóa - xã hội.

Kinh tế là trụ cột quan trọng, với mục tiêu tạo ra các sản phẩm du lịch mới, đa dạng hóa nguồn doanh thu và thúc đẩy đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng. Phát triển du lịch bền vững cũng góp phần thúc đẩy kinh tế địa phương thông qua việc tăng cơ hội việc làm, mở rộng thị trường cho các sản phẩm và dịch vụ địa phương, đồng thời nâng cao khả năng cạnh tranh của điểm đến du lịch.

Môi trường, trụ cột thứ hai, nhấn mạnh việc bảo tồn và phát triển các vùng tự nhiên, di sản văn hóa, cũng như quản lý chặt chẽ các tài nguyên thiên nhiên. Điều này bao gồm giảm thiểu rác thải, kiểm soát phát thải khí nhà kính từ các hoạt động du lịch, và khuyến khích việc sử dụng các nguồn năng lượng tái tạo. Các điểm đến du lịch bền vững thường ưu tiên xây dựng và thực hiện các chính sách bảo vệ môi trường, qua đó giúp duy trì hệ sinh thái tự nhiên lâu dài.

Văn hóa - xã hội, trụ cột cuối cùng, hướng đến việc đảm bảo sự hài lòng và lợi ích của các cộng đồng địa phương. Du lịch bền vững khuyến khích sự công bằng xã hội, tôn trọng và bảo tồn giá trị văn hóa bản địa, đồng thời thúc đẩy sự giao lưu và thấu hiểu giữa du khách và người dân địa phương. Điều này không chỉ cải thiện chất lượng cuộc sống của người dân mà còn tạo ra trải nghiệm du lịch đích thực và sâu sắc hơn cho du khách.

Xu hướng du lịch bền vững đang ngày càng gia tăng và trở thành một trong những lĩnh vực có tiềm năng phát triển mạnh mẽ nhất.

Theo ước tính, quy mô thị trường du lịch bền vững toàn cầu đạt 157,7 tỷ USD vào năm 2022 và được dự báo tăng lên khoảng 336 tỷ USD vào năm 2027 - 2028 với tốc độ tăng trưởng trung bình hàng năm từ 9,54% đến 13,4% trong giai đoạn 2023 - 2028. Một khảo sát của công ty du lịch Booking Holdings năm 2023 cho thấy, 76% khách hàng có nhu cầu trải nghiệm các hình thức du lịch bền vững trong tương lai, và 81% khách du lịch mong muốn lựa chọn các cơ sở lưu trú được chứng nhận bền vững. Những con số này không chỉ cho thấy tiềm năng phát triển to lớn của ngành du lịch bền vững mà còn khẳng định rằng việc đầu tư vào mô hình này là hướng đi cần thiết để các quốc gia vừa bảo vệ tài nguyên thiên nhiên vừa duy trì tăng trưởng kinh tế lâu dài. Phát triển du lịch bền vững không chỉ là trách nhiệm đối với môi trường và xã hội mà còn là cơ hội để các điểm đến nâng cao hình ảnh, gia tăng sức hút và tạo ra lợi thế cạnh tranh bền vững trong thị trường du lịch toàn cầu.

2. KINH NGHIỆM PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG CỦA SINGAPORE

Singapore, với điều kiện tự nhiên đặc thù, dễ bị tổn thương và chịu ảnh hưởng tiêu cực từ biến đổi khí hậu, đã lựa chọn phát triển du lịch bền vững như một trong những động lực quan trọng để thúc đẩy tăng trưởng kinh tế. Nó đáp ứng không chỉ mục tiêu bền vững mà còn góp phần xây dựng hình ảnh đất nước phát triển, thân thiện với môi trường, qua đó củng cố vị thế trên trường quốc tế. Để đón đầu xu hướng và tạo lợi thế cạnh tranh, Singapore đã triển khai nhiều chính sách và biện pháp nhằm phát triển du lịch bền vững dựa trên bốn nhóm chính:

2.1. Xây dựng định hướng và hỗ trợ phát triển du lịch bền vững

Singapore đã triển khai hàng loạt biện pháp nhằm định vị ngành du lịch theo hướng bền vững, tập trung vào việc kết hợp giữa phát triển kinh tế và bảo vệ môi trường, đồng thời

đáp ứng các yêu cầu của Mục tiêu Phát triển Bền vững (SDGs) của Liên hợp quốc.

Một trong những sáng kiến quan trọng là Quỹ Phát triển Du lịch (Tourism Development Fund - TDF) với tổng ngân sách lên đến 620 triệu USD, do Tổng cục Du lịch Singapore (STB) triển khai. Quỹ này hỗ trợ các doanh nghiệp du lịch khai thác các lĩnh vực mới, đổi mới sáng tạo trong việc tạo ra sản phẩm và trải nghiệm độc đáo. Những sáng kiến này không chỉ nâng cao khả năng cạnh tranh của ngành mà còn góp phần xây dựng hình ảnh một Singapore phát triển bền vững và trách nhiệm với môi trường.

Bên cạnh việc hỗ trợ tài chính, STB cũng đẩy mạnh khuyến khích đổi mới sáng tạo thông qua chương trình “Tăng tốc Du lịch Singapore” (Singapore Tourism Accelerator). Chương trình này tạo điều kiện cho các doanh nghiệp thử nghiệm và triển khai các giải pháp công nghệ cao, đặc biệt trong các lĩnh vực quản lý chất thải, tiết kiệm năng lượng và giảm khí thải carbon. Các giải pháp này không chỉ dừng lại ở giai đoạn thử nghiệm mà còn được áp dụng rộng rãi vào thực tế, góp phần cải thiện hiệu quả hoạt động của ngành du lịch đồng thời giảm tác động tiêu cực lên môi trường. Ngành du lịch MICE (hội nghị, triển lãm, sự kiện) cũng là một trọng tâm trong chiến lược bền vững của Singapore. STB đã hợp tác với Hiệp hội Tổ chức Sự kiện Singapore (SACEOS) để nâng cao tiêu chuẩn bền vững trong tổ chức sự kiện. Đến năm 2030, mục tiêu đặt ra là 80% thành viên của SACEOS sẽ đạt chứng chỉ bền vững. Đồng thời, các chiến lược trong Kế hoạch Xanh Singapore 2030 cũng được lồng ghép để đổi mới quy trình tổ chức sự kiện và áp dụng các giải pháp xanh, chẳng hạn như tối ưu hóa năng lượng sử dụng tại các trung tâm hội nghị và quản lý chất thải trong các sự kiện lớn. Không chỉ tập trung vào khía cạnh tổ chức và hạ tầng, Singapore còn khuyến khích chuỗi cung ứng nội địa thông qua chương trình “Made with Passion.” Chương trình này quảng bá các sản phẩm địa phương chất lượng cao với

các tiêu chuẩn bền vững. Những sản phẩm này không chỉ mang tính độc đáo mà còn nâng cao giá trị thương hiệu địa phương, giúp thu hút sự chú ý của du khách quốc tế và xây dựng niềm tự hào về văn hóa bản địa.

Những nỗ lực trên cho thấy Singapore không chỉ dừng lại ở việc thúc đẩy tăng trưởng ngành du lịch mà còn đặt trọng tâm vào việc cân bằng các lợi ích kinh tế, môi trường và xã hội. Điều này khẳng định vai trò tiên phong của quốc gia trong việc xây dựng một ngành du lịch bền vững, hài hòa với xu hướng phát triển toàn cầu.

2.2. Ban hành hướng dẫn thực hiện du lịch bền vững

Singapore đã thiết lập các hướng dẫn cụ thể nhằm thúc đẩy du lịch bền vững, đảm bảo các hoạt động trong ngành này được thực hiện một cách hiệu quả và thân thiện với môi trường. Các hướng dẫn này được thiết kế với mục tiêu tối ưu hóa quản lý tài nguyên, giảm thiểu tác động môi trường, và tạo điều kiện thuận lợi cho việc chuyển đổi sang các mô hình bền vững hơn trong ngành du lịch.

Đầu tiên, việc quản lý môi trường được đặt lên hàng đầu. Cơ quan Môi trường Quốc gia (NEA) đã phát triển một loạt hướng dẫn dành riêng cho các khách sạn và tổ chức sự kiện MICE (hội họp, khen thưởng, hội nghị và triển lãm), với trọng tâm là áp dụng mô hình 3R (Reduce - giảm thiểu, Reuse - tái sử dụng, Recycle - tái chế). Những giải pháp này không chỉ giúp giảm lượng chất thải mà còn khuyến khích tái sử dụng và tái chế tài nguyên một cách hiệu quả. Đồng thời, NEA hợp tác chặt chẽ với Hiệp hội Khách sạn Singapore (SHA) để hỗ trợ các khách sạn trong việc đánh giá và cải thiện các biện pháp quản lý chất thải, đảm bảo các tiêu chuẩn môi trường được thực thi.

Bên cạnh đó, các cơ sở thực phẩm và đồ uống (F&B) cũng được hướng dẫn giảm thiểu sử dụng các sản phẩm dùng một lần, như đồ nhựa hoặc bao bì khó tái chế. Việc này nhằm giảm gánh nặng chất thải nhựa đối với môi

trường và khuyến khích các doanh nghiệp áp dụng các giải pháp thay thế bền vững, như sử dụng vật liệu phân hủy sinh học hoặc có thể tái chế. Các chiến lược này không chỉ mang lại lợi ích môi trường mà còn nâng cao nhận thức cộng đồng về tầm quan trọng của việc hạn chế sử dụng các sản phẩm gây ô nhiễm.

Cuối cùng, hướng dẫn tổ chức sự kiện thân thiện với môi trường cũng được ban hành bởi Bộ Bền vững và Môi trường (MSE). Những hướng dẫn này tập trung vào việc tối ưu hóa các yếu tố như lựa chọn địa điểm tổ chức, quản lý năng lượng và chất thải trong quá trình diễn ra sự kiện. Các phương pháp này đảm bảo rằng các sự kiện lớn không chỉ đạt được mục tiêu về nội dung và quy mô mà còn tuân thủ các tiêu chuẩn bền vững, góp phần giảm thiểu tác động tiêu cực đến môi trường. Những nỗ lực này thể hiện cam kết mạnh mẽ của Singapore trong việc thúc đẩy du lịch bền vững, không chỉ đảm bảo sự phát triển kinh tế mà còn bảo vệ tài nguyên thiên nhiên và hệ sinh thái cho các thế hệ tương lai.

2.3. Phát triển giáo dục và đào tạo về du lịch bền vững

Nhận thức được vai trò cốt lõi của nguồn nhân lực trong việc đảm bảo sự phát triển dài hạn của ngành du lịch bền vững, Singapore đã tập trung triển khai các chương trình giáo dục và đào tạo toàn diện nhằm nâng cao kiến thức, kỹ năng và nhận thức của các bên liên quan trong ngành. Một trong những sáng kiến tiêu biểu là Chương trình Đào tạo Chuyên gia Ngành Du lịch (TIP-iT). Chương trình này được thiết kế nhằm giúp các doanh nghiệp du lịch phát triển năng lực lãnh đạo và quản lý trong bối cảnh yêu cầu bền vững ngày càng cao. TIP-iT không chỉ cung cấp kiến thức nền tảng mà còn giúp người tham gia cập nhật các xu hướng mới nhất trong lĩnh vực du lịch bền vững. Các khóa học chuyên sâu mang tính ứng dụng cao, hỗ trợ doanh nghiệp và cá nhân nâng cao nhận thức về vai trò của bền vững trong hoạt động kinh doanh, đồng thời tạo cơ hội áp

dụng các kỹ thuật và công cụ tiên tiến để cải thiện hiệu quả hoạt động.

Bên cạnh đó, Ủy ban Kỹ năng Tương lai Singapore (SSG) đã triển khai các chương trình đào tạo tập trung vào các lĩnh vực cụ thể như du lịch sinh thái, tiếp thị xanh và thiết kế bền vững trong ngành khách sạn. Đây là các khóa học được xây dựng với mục tiêu trang bị cho lực lượng lao động những kỹ năng cần thiết để thích ứng với các yêu cầu mới về bền vững trong tương lai. Chẳng hạn, các khóa học về du lịch sinh thái giúp người tham gia hiểu rõ cách quản lý tài nguyên thiên nhiên một cách bền vững, trong khi các khóa về tiếp thị xanh hướng dẫn doanh nghiệp tạo ra chiến lược tiếp thị thân thiện với môi trường, từ đó thu hút một thế hệ khách hàng quan tâm đến bền vững.

Ngoài việc đào tạo kỹ năng, Singapore còn hỗ trợ mạnh mẽ về tài chính để khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư vào phát triển bền vững. Ủy ban Doanh nghiệp Singapore (ESG) đã triển khai chương trình tài trợ tới 70% chi phí cho các khóa đào tạo thuộc Chương trình Bền vững Doanh nghiệp (ESP). Thông qua chương trình này, các doanh nghiệp được hỗ trợ đánh giá hiệu quả hoạt động bền vững của mình, xác định các rủi ro và cơ hội từ quá trình chuyển đổi xanh. Điều này không chỉ giúp cải thiện hiệu quả hoạt động của doanh nghiệp mà còn thúc đẩy việc xây dựng các mô hình kinh doanh gắn liền với giá trị bền vững, phù hợp với xu hướng toàn cầu. Hơn nữa, việc kết hợp các chương trình đào tạo bền vững với chiến lược quốc gia như Kế hoạch Xanh Singapore 2030 giúp đảm bảo tính đồng bộ và hiệu quả cao trong việc triển khai. Các khóa học không chỉ nhắm đến việc cung cấp kiến thức mà còn tạo ra một hệ sinh thái đào tạo gắn kết, nơi các cá nhân, doanh nghiệp và tổ chức có thể học hỏi và cùng hợp tác để thúc đẩy các mục tiêu phát triển bền vững. Những nỗ lực này khẳng định cam kết mạnh mẽ của Singapore trong việc xây dựng một ngành du lịch bền vững, không chỉ dừng lại ở các chiến lược ngắn hạn mà còn đặt trọng tâm vào việc

phát triển dài hạn thông qua việc đầu tư vào nguồn nhân lực chất lượng cao. Đây chính là nền tảng vững chắc để Singapore duy trì vị thế tiên phong trong lĩnh vực du lịch bền vững toàn cầu.

2.4. Thúc đẩy cơ sở hạ tầng và tài chính hỗ trợ du lịch bền vững

Để xây dựng một ngành du lịch bền vững, Singapore không chỉ tập trung vào các chính sách du lịch mà còn chú trọng phát triển các lĩnh vực hỗ trợ như năng lượng, quản lý chất thải, không gian xanh và tài chính bền vững. Đây là những yếu tố cốt lõi góp phần thúc đẩy sự chuyển đổi xanh và nâng cao hiệu quả hoạt động của ngành du lịch.

Trong lĩnh vực quản lý năng lượng, Cơ quan Quản lý Xây dựng Singapore (BCA) đã triển khai chương trình hỗ trợ vay vốn nhằm giúp các doanh nghiệp cải thiện hiệu suất năng lượng và giảm phát thải carbon. Các khoản vay có giá trị lên đến 4 triệu USD được sử dụng để nâng cấp cơ sở hạ tầng, triển khai các giải pháp tiết kiệm năng lượng và đạt chuẩn Green Mark – tiêu chuẩn quốc gia về xây dựng bền vững. Việc này không chỉ giúp giảm chi phí vận hành mà còn khuyến khích doanh nghiệp áp dụng các mô hình kinh doanh thân thiện với môi trường, từ đó tạo lợi thế cạnh tranh trong ngành du lịch toàn cầu.

Quản lý chất thải cũng là một lĩnh vực được đầu tư mạnh mẽ. Cơ quan Môi trường Quốc gia (NEA) đã triển khai chương trình tài trợ lên đến 80% chi phí cho các dự án giảm thiểu hoặc tái chế chất thải. Các sáng kiến này giúp doanh nghiệp chuyển đổi từ mô hình kinh doanh truyền thống sang mô hình tuần hoàn, tối ưu hóa việc sử dụng tài nguyên và giảm thiểu tác động tiêu cực lên môi trường. Những biện pháp này không chỉ góp phần giảm lượng rác thải mà còn nâng cao nhận thức về trách nhiệm bảo vệ môi trường trong cộng đồng doanh nghiệp và khách du lịch.

Bên cạnh đó, việc xây dựng không gian xanh được thúc đẩy thông qua sự hỗ trợ tài

chính từ Ủy ban Công viên Quốc gia (Nparks). Các dự án không gian xanh trong đô thị, bao gồm cây xanh trên mái nhà và vườn treo trong các tòa nhà, được khuyến khích triển khai nhằm cải thiện môi trường sống và tăng diện tích phủ xanh đô thị. Những không gian này không chỉ đóng vai trò làm đẹp cảnh quan mà còn mang lại các lợi ích về môi trường, như giảm hiệu ứng đảo nhiệt đô thị và cải thiện chất lượng không khí. Đối với ngành du lịch, sự xuất hiện của những không gian xanh hiện đại và sáng tạo sẽ tạo ra sức hút lớn đối với du khách, đặc biệt là những người quan tâm đến du lịch bền vững.

Tài chính bền vững là một trong những trụ cột quan trọng để hỗ trợ các dự án liên quan đến du lịch bền vững. Ngân hàng Trung ương Singapore (MAS) đã triển khai chương trình tiếp cận vốn xanh, giúp doanh nghiệp dễ dàng tiếp cận nguồn vốn để triển khai các sáng kiến bền vững. Chương trình này cung cấp các khoản hỗ trợ lên đến 92,000 USD để trang trải chi phí đánh giá và tư vấn độc lập. Việc này không chỉ giảm gánh nặng tài chính cho doanh nghiệp mà còn tạo ra môi trường kinh doanh thuận lợi, khuyến khích các doanh nghiệp đầu tư vào các dự án có trách nhiệm với môi trường.

Tổng hợp các lĩnh vực hỗ trợ trên, Singapore đã tạo dựng một hệ sinh thái đồng bộ, nơi các yếu tố hạ tầng, công nghệ và tài chính cùng đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy du lịch bền vững. Những nỗ lực này không chỉ góp phần bảo vệ môi trường mà còn nâng cao uy tín của Singapore như một điểm đến tiên phong trong lĩnh vực du lịch xanh trên toàn cầu.

3. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN DU LỊCH BỀN VỮNG TẠI VIỆT NAM

Phát triển bền vững đã trở thành nguyên tắc cơ bản trong chiến lược phát triển quốc gia, đặc biệt trong ngành du lịch. Đối với Việt Nam, điều này gắn liền với việc bảo vệ môi trường, giữ gìn và phát huy giá trị di sản văn

hóa. Các văn kiện quan trọng như Nghị quyết số 08-NQ/TW ngày 16/01/2017 của Bộ Chính trị đã xác định rõ vai trò của du lịch bền vững trong việc bảo tồn các di sản văn hóa và môi trường tự nhiên. Luật Du lịch Việt Nam năm 2017 cũng quy định nguyên tắc phát triển du lịch bền vững dựa trên chiến lược, quy hoạch cụ thể, kết hợp khai thác lợi thế địa phương và tăng cường liên kết vùng. Gần đây, Chiến lược Phát triển Du lịch Việt Nam đến năm 2030 được phê duyệt theo Quyết định số 147/QĐ-TTg nhấn mạnh tăng trưởng du lịch trên nền tảng xanh, đồng thời tối ưu hóa sự đóng góp của ngành vào các mục tiêu phát triển bền vững của Liên Hợp Quốc.

Nhờ lợi thế về lịch sử, địa lý và văn hóa, Việt Nam được công nhận là một trong những quốc gia có tốc độ tăng trưởng du lịch nhanh nhất thế giới. Trong quý III/2023, lượng tìm kiếm về du lịch Việt Nam tăng từ 10% đến 25%, đưa Việt Nam xếp hạng thứ 7 toàn cầu về tăng trưởng du lịch. Hiệu quả kinh tế - xã hội từ ngành du lịch thể hiện qua các con số nổi bật: trong 7 tháng đầu năm 2023, tổng thu từ hoạt động du lịch đạt 416,6 nghìn tỷ đồng, khách nội địa đạt 76,5 triệu lượt, và khách quốc tế đạt 6,6 triệu lượt. Ngành du lịch không chỉ thúc đẩy các ngành kinh tế liên quan mà còn giúp khôi phục lễ hội, nghề thủ công truyền thống, tạo việc làm và nâng cao chất lượng đời sống ở nhiều khu vực.

Những thách thức đối với du lịch bền vững tại Việt Nam. Mặc dù đạt được nhiều thành tựu, Việt Nam vẫn đối mặt với không ít khó khăn trong phát triển du lịch bền vững.

Thứ nhất, tốc độ phát triển nhanh của ngành đã gây áp lực lớn lên tài nguyên tự nhiên và văn hóa. Việc khai thác quá mức các tài nguyên du lịch dẫn đến suy thoái hoặc tổn hại các di sản. Nhiều khu vực chịu ảnh hưởng từ việc “bê tông hóa” quá mức, khiến diện tích cây xanh giảm, cảnh quan tự nhiên bị phá vỡ và bản sắc văn hóa bị mai một. Hiện tượng này không chỉ tác động tiêu cực đến môi trường mà

còn ảnh hưởng đến sự hấp dẫn lâu dài của các điểm đến.

Thứ hai, ý thức bảo vệ môi trường và tài nguyên du lịch của cộng đồng chưa cao. Dù nhiều chương trình tuyên truyền đã được triển khai, nhưng nhận thức hạn chế, cùng với thói quen sinh hoạt cũ, khiến người dân địa phương có hành vi xâm phạm tài nguyên du lịch. Hành động này không chỉ đe dọa môi trường sinh thái mà còn làm giảm giá trị lâu dài của các điểm đến, gây khó khăn cho việc duy trì bền vững. Đồng thời, quá trình hội nhập quốc tế cũng đem lại một số rủi ro, như nguy cơ mất an ninh văn hóa và gia tăng các vấn đề xã hội.

Thứ ba, chuyển đổi mô hình du lịch bền vững tại các cơ sở lưu trú vẫn còn hạn chế và không đồng đều. Theo báo cáo của Booking.com, Việt Nam có hơn 5.000 cơ sở lưu trú đạt tiêu chuẩn bền vững, nhưng các cơ sở này chủ yếu tập trung tại các điểm du lịch lớn như Hà Nội, TP.HCM, Đà Nẵng, Đà Lạt, Nha Trang, Hội An và Phú Quốc. Nhiều cơ sở ở các khu vực khác vẫn chưa sẵn sàng chuyển đổi do quy mô kinh doanh nhỏ, chi phí cao và thiếu hỗ trợ từ chính quyền địa phương.

Với những nỗ lực đồng bộ từ chính quyền, doanh nghiệp và cộng đồng, Việt Nam hoàn toàn có thể xây dựng ngành du lịch phát triển bền vững, góp phần vào sự phát triển toàn diện và lâu dài của đất nước.

4. HÀM Ý CHO VIỆT NAM

Singapore được biết đến là một quốc gia đi đầu trong phát triển du lịch bền vững, với những chính sách, chiến lược cụ thể và hiệu quả. Kinh nghiệm của Singapore không chỉ mang tính tham khảo mà còn là bài học thực tiễn giá trị đối với Việt Nam trong việc xây dựng ngành du lịch bền vững. Từ những thành công của Singapore, Việt Nam có thể rút ra một số hàm ý quan trọng để áp dụng vào bối cảnh trong nước.

Thứ nhất, Việt Nam cần chủ động nghiên cứu và tham khảo kinh nghiệm từ Singapore

trong việc triển khai các biện pháp phát triển du lịch bền vững. Singapore đã áp dụng các chính sách quản lý tài nguyên chặt chẽ, bảo tồn môi trường, và phát triển các sản phẩm du lịch độc đáo mà không làm tổn hại đến hệ sinh thái. Cụ thể, mô hình quản lý môi trường theo nguyên tắc 3R (giảm thiểu, tái sử dụng, tái chế) của Singapore có thể được điều chỉnh để áp dụng tại các điểm du lịch trọng điểm ở Việt Nam. Điều này giúp kiểm soát tốt hơn các vấn đề về rác thải, tài nguyên thiên nhiên, đồng thời nâng cao ý thức về môi trường cho doanh nghiệp và du khách. Việc xây dựng lộ trình phù hợp với thực tế Việt Nam là cần thiết để đảm bảo các chính sách, biện pháp phát triển bền vững có thể thực hiện hiệu quả. Lộ trình này nên xem xét kỹ điều kiện kinh tế, nguồn lực và văn hóa từng vùng miền, từ đó đảm bảo tính khả thi và hiệu quả lâu dài.

Thứ hai, Việt Nam cần tích cực phối hợp với các nước trong khu vực ASEAN, đặc biệt trong việc xây dựng và triển khai Khung Phát triển Du lịch Bền vững giai đoạn hậu Covid-19. Singapore, với vai trò tiên phong trong khu vực, đã chia sẻ nhiều sáng kiến hữu ích mà Việt Nam có thể học hỏi. Việc hợp tác chặt chẽ không chỉ giúp Việt Nam tiếp cận các phương pháp, công nghệ tiên tiến mà còn củng cố vai trò trung tâm của Việt Nam trong khu vực. Ngoài ra, việc tham gia các dự án liên khu vực trong ASEAN có thể mang lại cơ hội trao đổi kinh nghiệm, nguồn lực và công nghệ. Điều này không chỉ giúp Việt Nam cải thiện chất lượng dịch vụ du lịch mà còn nâng cao uy tín và vị thế quốc tế.

Thứ ba, Việt Nam cần đẩy mạnh hoạt động tuyên truyền để nâng cao ý thức của cộng đồng và du khách về du lịch bền vững. Singapore đã thành công trong việc xây dựng một nền văn hóa du lịch xanh, nơi cả người dân và doanh nghiệp đều nhận thức rõ về trách nhiệm bảo vệ môi trường và gìn giữ giá trị văn hóa. Tại Việt Nam, các chiến dịch truyền thông nên tập trung vào việc giáo dục cộng đồng về lợi ích lâu dài của việc bảo tồn tài nguyên và di

sản. Những hoạt động này cần được thực hiện thường xuyên, kết hợp với các chương trình du lịch xanh tại địa phương nhằm khuyến khích sự tham gia của người dân và doanh nghiệp.

Thứ tư, Việt Nam cần thiết lập các nguyên tắc và tiêu chuẩn để đảm bảo cân bằng giữa các yếu tố môi trường, kinh tế và văn hóa xã hội trong phát triển du lịch. Kinh nghiệm từ Singapore cho thấy, việc xây dựng các tiêu chuẩn rõ ràng và áp dụng một cách nghiêm ngặt sẽ giúp giảm thiểu các tác động tiêu cực của du lịch đối với môi trường và cộng đồng. Việt Nam cần tập trung vào việc đa dạng hóa các sản phẩm du lịch, tạo ra các sản phẩm đặc trưng của từng vùng miền. Đồng thời, tăng cường đầu tư vào cơ sở hạ tầng giao thông, công nghệ kỹ thuật số và các tiện ích hiện đại để đáp ứng nhu cầu du khách. Tuy nhiên, mọi hoạt động phát triển phải đặt trong khuôn khổ bảo tồn môi trường tự nhiên, văn hóa và đảm bảo an sinh xã hội.

Thứ năm, Việt Nam nên tiếp tục phát huy quan hệ đối tác chiến lược với Singapore, đặc biệt trong lĩnh vực kinh tế xanh và kinh tế số. Hiệp định khung kết nối hai nền kinh tế Việt Nam - Singapore và Biên bản ghi nhớ về Quan hệ Đối tác Kinh tế Xanh - Kinh tế số giữa hai quốc gia là cơ sở quan trọng để tăng cường hợp tác trong lĩnh vực du lịch bền vững. Việc tận dụng kinh nghiệm và nguồn lực từ Singapore, bao gồm công nghệ, chuyên gia và vốn đầu tư, sẽ giúp Việt Nam xây dựng nền tảng tăng trưởng xanh vững chắc. Điều này không chỉ thúc đẩy du lịch bền vững mà còn hỗ trợ các mục tiêu phát triển bao trùm, phù hợp với Chiến lược Phát triển Du lịch Việt Nam đến năm 2030.

5. KẾT LUẬN

Kinh nghiệm phát triển du lịch bền vững của Singapore mang lại nhiều bài học giá trị cho Việt Nam, từ việc hoạch định chính sách, quản lý tài nguyên đến nâng cao ý thức cộng đồng và tăng cường hợp tác quốc tế. Với sự kết hợp hài hòa giữa học hỏi kinh nghiệm quốc tế

và khai thác tiềm năng nội tại, Việt Nam có thể xây dựng ngành du lịch phát triển bền vững, góp phần vào sự thịnh vượng kinh tế và bảo tồn di sản văn hóa cho các thế hệ tương lai.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Thủ tướng Chính phủ (2020), Quyết định số 147/QĐ-TTg, ngày 22/01/2020 phê duyệt Chiến lược Phát triển du lịch Việt Nam tầm nhìn đến năm 2030.

Phạm Đình Dũng (2021), Kinh nghiệm phát triển du lịch xanh ở một số quốc gia châu Á và đề xuất cho Việt Nam, *Tạp chí Kinh tế và Dự báo*, số 15, tháng 5/2021.

Vũ Hà Giang (2024), Chính sách phát triển du lịch xanh, bền vững của Singapore và bài học kinh nghiệm với Việt Nam, https://itdr.org.vn/nghien_cuu/chinh-sach-phat-trien-du-lich-xanh-ben-vung-cua-singapore-va-bai-hoc-kinh-nghiem-voi-viet-nam/

Greenplan (2024), Singapore Green Plan 2030, <https://www.greenplan.gov.sg/>

Nguyễn Thị Thu Hương (2021), Nghiên cứu tổng quan và chiến lược phát triển kinh tế du lịch xanh ở Việt Nam, *Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ*, Số 6, tháng 3 năm 2021

Tổng cục Du lịch Singapore (2023) Du lịch Singapore phục hồi mạnh mẽ trong năm 2023, <https://www.stb.gov.sg/content/stb/en/media-centre/media-releases/Singapores-tourism-sector-posts-strong-recovery-in-2023-exceeds-forecasts-for-tourism-receipts.html.html>.

Nguyễn Thùy Trang (2023), Phát triển du lịch xanh ở Việt Nam: Thực trạng và giải pháp phát triển bền vững, *Tạp chí Công Thương - Các kết quả nghiên cứu khoa học và ứng dụng công nghệ*, Số 10 tháng 4 năm 2023